

МИСЛИТИ МАСШТАБНО. ДІЯТИ ГЛОБАЛЬНО. ДОПОМАГАТИ ЛЮДЯМ

Ольга Степаненко*
Ірина Науменко**

BrainBasket Foundation — неприбуткова недержавна організація з професійним менеджментом та надійною репутацією, яка підтримує освітні ініціативи з метою удосконалення освітньої екосистеми в Україні та підготовки 100 000 нових ІТ-спеціалістів до 2020 року¹.

Україна завжди асоціювалась у іноземців зі світовою житницею (breadbasket), але зараз, окрім потужного агросектору, в Україні з'явився унікальний шанс стати ще й глобальним «інтелектуальним кошиком» (brainbasket), що експортує результати інтелектуальної діяльності наших ІТ-спеціалістів.

Тому в квітні 2014 року ініціативною групою провідних українських ІТ-компаній за участі представників Міністерства економіки України та КМДА було прийнято рішення про створення Фонду BrainBasket, який буде займатись розвитком освітнього ринку в ІТ-галузі та зможе дати поштовх освітній екосистемі.

Особливості brainbasket foundation:

- незалежна організація;
- публічна та повністю прозора;
- команда досвідчених спеціалістів з повною зайнятістю;
- відсутність бюрократії, швидке та ефективне прийняття рішень;
- зрозумілі потенційним спонсорам критерії ефективності;
- підтримання стандартів корпоративної соціальної відповідальності.

Задачі brainbasket foundation:

- доопрацювати учбові плани університетів та узгодити їх з потребами ІТ-індустрії;

* **Степаненко Ольга** — д.е.н., професор кафедри інформаційних систем в економіці, ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»

** **Науменко Ірина** — к.е.н., старший викладач кафедри інформаційних систем в економіці, ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана».

¹ Brain Basket Foundation [Електронний ресурс] // Офіційний сайт — Режим доступу до ресурсу: <https://brainbasket.org/ru/homepage/>

- запустити комерційні навчальні програми на базі існуючих ВУЗів;
- зробити доступними програми дистанційного навчання від провідних світових університетів (Coursera, Khan Academy);
- запровадити стипендії, гранти та кредити на освіту для найкращих випускників шкіл та студентів;
- залучити фінансування освітніх програм від національних та закордонних інституцій та спонсорів;
- розгорнути програми професійної орієнтації для випускників шкіл;
- запустити рекламну кампанію, що рекламуватиме професію програміста.

BrainBasket Foundation — це неприбуткова організація, яка існує виключно за рахунок пожертв компаній, організацій, донорів, звичайних людей та за рахунок часу, що надають волонтери. Всі кошти, що надходять до Фонду, спрямовуються на проекти та операційні витрати BrainBasket Foundation, та допомагають розбудові освітньої інфраструктури в ІТ-галузі.

BrainBasket Foundation намагається залучити якомога більше волонтерів для реалізації проектів і задач Фонду. Волонтери забезпечують всі напрями діяльності Фонду: від викладання до веб-дизайну.

Проекти brainbasket foundation наступні.

1. *Technology nation* — це всеукраїнський проект з безкоштовного навчання основам програмування¹.

Україна має величезний потенціал стати світовим лідером у сфері інформаційних технологій. Ця галузь сьогодні є однією з небагатьох, які продовжують рости і розвиватися, незважаючи на непросту ситуацію в країні. Саме тому все більше і більше українців намагаються перепрофілюватися в ІТ.

Для надання можливості зробити перший крок в ІТ, Фонд BrainBasket запускає масштабну програму Technology Nation — безкоштовний курс з основ програмування. Даний курс дозволить всім бажаючим отримати ІТ-освіту світового рівня та вивчити основи найбільш популярних мов програмування, що дасть слухачам хороший базис для подальшого навчання та працевлаштування в ІТ-сфері.

Заняття проходять у форматі *blended learning* (змішане навчання), що передбачає самостійну роботу з лекційним матеріа-

¹ Technology Nation — это всеукраинский проект по бесплатному обучению основам программирования. [Електронний ресурс] // Офіційний сайт BrainBasket Foundation — Режим доступу до ресурсу: <https://brainbasket.org/ru/homepage/>

лом, який викладений в онлайн, і аудиторну практику під керівництвом досвідчених менторів на базі 100 бібліотек по всій Україні.

Участь в програмі не потребує попередніх технічних навичок і подати заявку на участь можуть всі охочі. Єдиними критеріями відбору є володіння комп'ютером на рівні впевненого користувача та знання англійської мови на рівні upper-intermediate або вище.

2. *Hour of Code* — це глобальна ініціатива, яка залучає десятки мільйонів учнів у більш, як 180 країнах світу¹.

Hour of Code — це безкоштовна міжнародна освітня ініціатива, що спрямована на популяризацію ІТ серед учнів шкіл за допомогою проведення одного спеціально розробленого інтерактивного уроку інформатики. За час існування ініціативи в ній взяло участь понад 140 мільйонів школярів!

3. Соціально-освітній проект *Coding for Future* для переселенців та учасників АТО².

Coding for Future — це соціальний освітній проект, покликаний допомогти людям, постраждалим від військових дій на Сході України, адаптуватися до нових життєвих умов та швидше соціалізуватись. Багато з них втратили роботу, хтось отримав фізичні вади та більше не може виконувати старі обов'язки. В рамках проекту учасники програми безкоштовно пройдуть навчання за спеціальністю комп'ютерне програмування, що дозволить працевлаштуватись в провідних українських ІТ-компаніях або займатись дистанційною роботою.

Перша хвиля проекту стартувала у листопаді 2014 року. За цей час фондом було отримано декілька тисяч заявок від охочих змінити професію та відібрано 70 учасників для проходження навчання за спеціальністю Тестування ПЗ. Після завершення навчання найбільш академічно успішні випускники були рекомендовані до працевлаштування компаніям-партнерам та успішно пройшли співбесіди в таких компаніях як Astound Commerce, ClickMeIn, Somyx, Branto, Visonic.

Стартував збір заявок на другу хвилю проекту. У рамках другої хвилі проекту Coding for Future, запущеної разом з компанією «МТС Україна», на сьогодні учасники мають змогу пройти без-

¹ Hour of Code — это глобальная инициатива, которая привлекает десятки миллионов учащихся в более чем 180 странах мира. [Електронний ресурс] // Офіційний сайт BrainBasket Foundation — Режим доступу до ресурсу: <https://brainbasket.org/ru/hour-of-code-3/>

² Coding for Future — это проект по бесплатному обучению компьютерным наукам участников АТО и пострадавших от боевых действий на Востоке Украины. [Електронний ресурс] // Офіційний сайт BrainBasket Foundation — Режим доступу до ресурсу: <https://brainbasket.org/ru/coding-for-future-4/>

коштовне навчання найбільш популярним мовам програмування у таких містах: Київ, Харків та Дніпропетровськ (також планується розпочати навчання в Одесі).

4. *BrainBasket Talks* — це серія регулярних зустрічей з провідними представниками ІТ-галузі на найбільш актуальні теми (тренди, освіта, історії успіху, тощо).

Незважаючи на турбулентний період, в Україні, ІТ сфера продовжує активно розвиватись та демонструє дуже хорошу динаміку в порівнянні з багатьма іншими галузями. Якщо казати про світові тренди, то ні в кого не виникає сумнівів, що ІТ — це майбутнє. Тож, не дивно, що все більше людей звертають увагу на сферу інформаційних технологій, але яку саме ІТ-спеціальність обрати, де вчитись, яка специфіка ІТ-ринку — знають не всі.

Тому BrainBasket ініціює серію безкоштовних зустрічей із знаковими персоналіями в ІТ-галузі, які зможуть поділитись своїм досвідом та думками стосовно перспектив, трендів та особливостей ІТ-ринку.

5. *School Boost* — це проект з підвищення якості навчання інформатики та популяризації ІТ-професій в загальноосвітніх школах¹.

Кількість навчальних годин, рівень викладання та матеріальне забезпечення не дозволяють школам готувати та зацікавлювати школярів інформаційним технологіям на належному рівні. Тому Фонд визначає школи, які найбільше потребують допомоги й підключає партнерів та фундаторів, які можуть виділяти бувшу у вжитку комп'ютерну техніку та передавати їх школам, збирає небайдужих ІТ-спеціалістів, які на волонтерських засадах готові долучатись до викладання та організовувати майстер-класи для дітей. При цьому Фонд виступає гарантом, що школа буде використовувати обладнання за призначенням та дасть дозвіл на проведення факультативних занять та проведення заходів Фонду.

Перспективи розвитку. Український ІТ вже росте завдяки великому попиту на інженерів з України з боку Штатів і Європи. В майбутньому він буде зростати ще більше.

Україна виграє за рахунок того, що у нас велика кількість підготовлених інженерів, частина з яких стала програмістами. Україна вже сьогодні є одним з лідерів ІТ-аутсорсингу в Європі.

¹ School Boost — это всеукраинский бесплатный проект по повышению компьютерной и технологической грамотности учителей опорных школ. [Електронний ресурс] // Офіційний сайт BrainBasket Foundation — Режим доступу до ресурсу: <https://brainbasket.org/ru/school-boost-2/>

Для того, щоб нам ще більше закріпитися як лідер в ІТ по роботі, нам однозначно потрібно самим збільшувати кількість молодих фахівців, що йдуть в галузь. Це сьогодні можна зробити досить просто. Друге, що може зробити держава — це елементарно не чіпати ІТ-сектор. Сьогодні він відбувся в основному тому, що держава не відіграла в його становленні якусь роль. Звичайно, держава може стимулювати, даючи, наприклад, податкові пільги, даючи більше запитів у ВНЗ з підготовки ІТ-фахівців. При цьому найголовніше, щоб держава не зіграла руйнівну роль для цього сектора.

Для ІТ-галузі важлива корпоративна соціальна відповідальність в забезпеченні функціонування еко-системи. Еко-система — це не просто один закон, один чоловік, одна інфраструктура. Це сукупність різних елементів системи, які разом допомагають створити більш сильну галузь і більш швидко її розвивати. Класери — це утворення різних компаній, за рахунок яких виникає багато синергії, яка дозволяє галузі сильніше нарощувати обороти. Якщо ми говоримо про технопарки як фізичні об'єкти, для яких є спеціальний закон, звичайно, вони теж могли б допомогти Україні. Але більш важливо, щоб розвивалися всі елементи еко-системи для ІТ-сектору.

Тим більше, що ІТ — це ринок з самим низьким бар'єром входу. Програмістом може стати будь-хто, у кого є базові знання англійської мови, у кого є велика внутрішня мотивація, у кого є прагнення зробити кар'єру і розвиватися. Це, здавалося б, багато, а насправді це дуже мало. На сьогодні ІТ-шником може стати як школяр-старшокласник через кілька років, пішовши на технічну спеціальність і додатково навчаючись. Це може зробити вже студент, який отримує технічну спеціальність, за рахунок додаткових курсів або самостійної онлайн-освіти. Це можуть зробити навіть люди, яким вже 40 років, у яких є інша спеціальність, отримавши додаткову кваліфікацію. Це можливо навіть в Україні сьогодні.

Саме тому ІТ буде розвиватися в найближчий час семимильними кроками.

Питання до обговорення

1. *Які рекомендації можна надати компанії щодо долучення до глобальних ініціатив в сфері ІТ?*

2. *Назвіть відомі Вам благодійні і волонтерські проекти сфери ІТ, які реалізуються в Україні.*